

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sr/1/2014
Identifikačné číslo spisu:	9014898738
Dátum vydania rozhodnutia:	01.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9014898738.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Jozefa Hargaša v právnej veci navrhovateľa: Ing. Mgr. H. F., bytom F., XXX XX L. L., splnomocnenec prípravného výboru občianskeho združenia Ľudová stráž, právne zastúpeného: Mgr. Radovan Hrádek, advokát, sídlom Drieňová 3, 821 01 Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Drieňová 22, 826 86 Bratislava o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. VVS/1-900/90-40785 zo dňa 31.03.2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie odporcu č. VVS/1-900/90-40785 zo dňa 31.03.2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Návrhom zo dňa 02.06.2014, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporcu č. VVS/1-900/90-40785 zo dňa 31.03.2014, doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 03.06.2014, sa navrhovateľ domáhal zrušenia označeného rozhodnutia odporcu v plnom rozsahu. Napadnutým rozhodnutím odporca podľa § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 83/1990 Zb.“) odmietol návrh na registráciu občianskeho združenia s názvom Ľudová stráž pre porušovanie ust. § 4 písm. b/ citovaného zákona.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku označil napadnuté rozhodnutie odporcu za nezákonné z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Námitky odporcu označil ako právne irelevantné a diskriminačné, nakoľko sa svojim obsahom týkajú mnohých občianskych združení, ktoré odporca napriek tomu zaregistroval. Vzhľadom na rozdielny prístup k Stanovám Ľudovej stráže (ďalej aj ako „stanovy ĽS“) ako k stanovám iných občianskych združení je tento celkom zjavne v rozpore s princípom rovnakého zaobchádzania.

K dôvodu odmietnutia registrácie občianskeho združenia ĽS, ktorým je nedostatočná úprava ochrany práv maloletých členov občianskeho združenia (ďalej aj ako „1. dôvod odmietnutia registrácie“)

navrhovateľ namietol, že úprava problematiky ochrany práv maloletých členov, úprava problematiky ich zastupovania rodičmi nie je v zmysle zákona povinnou náležitosťou stanov občianskeho združenia. Navrhovateľ uviedol, že stanovy mnohých občianskych združení, ktoré umožňujú prijímať za členov aj maloleté osoby, preto túto úpravu buď vôbec neobsahujú alebo obsahujú v podstate len v takom rozsahu ako stanovy navrhovateľa. Navrhovateľ uviedol demonštratívny výpočet webových stránok, na ktorých sú registrované občianske združenia, ktorých stanovy neupravujú vôbec problematiku maloletých, hoci umožňujú ich prijímanie za členov.

Navrhovateľ k námietke odporcu v napadnutom rozhodnutí o porušení ústavného princípu rovnosti (ďalej aj ako „2. dôvod odmietnutia registrácie“) uviedol, že ústavný princíp rovnosti sa vzťahuje výlučne na práva a slobody uvedené v samotnej Ústave Slovenskej republiky (ďalej len ako „Ústava SR“). Ostatné práva vyplývajúce zo zákonov, iných všeobecne záväzných právnych predpisov, stanov, či iných organizačných dokumentov právnických osôb môžu, ale nemusia byť založené na ústavnom princípe rovnosti. Ako príklad uviedol oprávnenia policajta vyplývajúce zo zákona o Policajnom zbore, ktorými nedisponujú všetci ľudia ani občania, ale len príslušníci Policajného zboru SR, bez toho aby bol akokoľvek dotknutý ústavný princíp rovnosti. Podľa navrhovateľa princíp rovnosti nemožno vykladať tak, že všetci členovia občianskeho združenia musia mať všetky práva a povinnosti rovnaké alebo musia byť rovnako zastúpení v najvyššom orgáne občianskeho združenia. Takýto absurdný výklad ústavného princípu rovnosti odporcom je celkom v rozpore s formálnou aj faktickou organizáciou mnohých právnických osôb, občianske združenie nevynímajúc. Rozsah, v akom disponujú jednotliví členovia právami a povinnosťami, sa prirodzene a bežne odvíja od toho, akú funkciu majú v rámci právnickej osoby. Vedenie, resp. vedúci funkcionári právnickej osoby vždy disponujú väčšou mierou práv, ale aj povinností, ako ostatní členovia právnickej osoby. K uvedenej námietke navrhovateľ pripojil príklady registrovaných občianskych združení, ktorých stanovy neumožňujú všetkým svojim členom členstvo v najvyššom orgáne združenia.

Navrhovateľ k námietke odporcu, skutočnosť že na podrobnejšiu úpravu práv a povinností odkazujú stanovy ĽS na organizačný, disciplinárny, bezpečnostný poriadok a iné vnútorné poriadky, kontrolu nad výkonom ktorých nie je možné zabezpečiť podľa príslušného znenia stanov (ďalej aj ako „3. dôvod odmietnutia registrácie“), uviedol, že stanovy občianskeho združenia predstavujú základný organizačný dokument upravujúci základy, resp. princípy organizácie, cieľov a fungovania občianskeho združenia. Z ich samotnej podstaty je zrejmé, že jednotlivé aspekty občianskeho združenia upravujú len vo všeobecných a najdôležitejších rysoch, pričom sa nezaoberajú všetkými detailmi a podrobnosťami. Na úpravu týchto podrobností v občianskych združeniach, ako aj v iných právnických osobách, slúžia rôzne vnútorné predpisy. Stanovy sú vo svojej podstate analogické s ústavou, ktorá taktiež neupravuje všetko a pri podrobnejšej úprave jednotlivých oblastí štátu odkazuje na právne predpisy nižšej právnej sily, t. j. na zákony a na ich vykonávacie predpisy. Zákon síce v § 6 ods. 2 taxatívne upravuje povinné náležitosti stanov, neuvádza však, v akom rozsahu a do akej hĺbky majú byť tieto náležitosti v stanovách upravené. Stanovy ĽS odkazujú na vnútorné poriadky - napr. Organizačný poriadok, výlučne ako na predpisy nižšej právnej sily, ktoré spresňujú či podrobnejšie upravujú jednotlivé inštitúty uvedené v stanovách ĽS alebo ako na vykonávacie predpisy, ktoré upravujú spôsob vykonávania jednotlivých ustanovení stanov ĽS. Táto skutočnosť je priamo uvedená v čl. 25 prvej vete stanov ĽS: „Podrobnosti o organizácii a činnosti ĽS, upravené v týchto stanovách, stanoví Organizačný poriadok a iné vnútorné poriadky, ktoré vydá ĽS“. Tieto vnútorné poriadky ĽS navyše musia byť v súlade so stanovami ĽS, ako základným organizačným dokumentom, čo je explicitne uvedené v čl. 25 druhej vete stanov ĽS: „Organizačný poriadok a iné vnútorné poriadky, ktoré vydá ĽS musia byť v súlade s týmito stanovami.“ Navrhovateľ opätovne zdôraznil, že ide o analogickú situáciu, ako v prípade ústavy, ktorá odkazuje na zákony, napr. v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR: „Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“ alebo v čl. 9 ods. 5 Ústavy SR: „Podrobnosti o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní ustanoví zákon.“ alebo ako v prípade zákonov, ktoré odkazujú na vykonávacie predpisy, napr. vyhlášky a pod., pričom tak zákony ako aj ich vykonávacie predpisy musia byť vždy v súlade s právnymi predpismi vyššej právnej sily.

Navrhovateľ k námietke odporcu o nedovolenosti ozbrojených združení a združení s ozbrojenými zložkami podľa ust. § 4 písm. c/ zákona č. 83/1990 Zb. (ďalej aj ako „4. dôvod odmietnutia registrácie“), uviedol, že uvedené ustanovenie, ani iné ustanovenia zákona žiadnym spôsobom nezakazujú existenciu združení používajúcich vojenskú, polovojskú, resp. armádu symboliku, názvy,

funkcie, organizačnú štruktúru či iné inštitúty. Zákon explicitne nedovoľuje len existenciu združení, ktoré sú „ozbrojené alebo s ozbrojenými zložkami“, to znamená také združenia, ktorých členovia oficiálne (v zmysle stanov, resp. iných organizačných predpisov) nosia alebo používajú zbrane, bez ohľadu na to či majú vojenský, branný, náboženský, ekologický, športový, kultúrny či akýkoľvek iný charakter. Z dikcie uvedeného ustanovenia zákona je teda celkom zrejmé, že len na takéto združenia sa vzťahuje zákaz. Zo žiadnych z uvedených termínov, ani iných skutočností uvedených v stanovách, nemožno vyvodzovať, že LS je združenie „ozbrojené alebo s ozbrojenými zložkami“. Uvedené termíny nie sú slovami, ktoré možno automaticky spájať so zbraňami. Taktiež automaticky neevokujú ozbrojený charakter združenia, nakoľko sú používané alebo v zmysle slovenského jazyka môžu byť používané v najrôznejších neozbrojených organizáciách, či v súvislosti s najrôznejšími vecami, ktoré nemajú žiaden vzťah k zbraňam. Vychádzajúc z Krátkeho slovníka slovenského jazyka:

Termín „vodca“ v slovenskom jazyku znamená: osobu, ktorá stojí na čele spoločenskej skupiny alebo hnutia. Vodca teda nemusí stáť len na čele ozbrojenej skupiny alebo hnutia, ale môže stáť na čele akejkoľvek spoločenskej skupiny alebo hnutia. Napr. v súvislosti s politickými stranami.

Termín „oddiel“ v slovenskom jazyku znamená: organizačne vymedzený útvar, skupinu, jednotku. Takýto útvar, skupina či jednotka nemusí byť len ozbrojená (napr. môže ísť o športový futbalový oddiel, skautský oddiel a pod.).

Termín „stráž“, ktorý LS používa vo svojom názve, ako aj slovnou pozdrave „Na stráž!“ je odvodený od slova „strážiť“, ktorý v slovenskom jazyku znamená: dávať pozor, dozerať, ochraňovať. Je celkom zrejmé, že ochraňovať možno rôznym spôsobom, teda nielen s použitím zbraní, zvlášť ak nejde o stráženie osôb či majetku. Stanovy LS pritom explicitne uvádzajú, že chcú „strážiť“ len „kresťanskú vieru, tradície a hodnoty“ a „slovenské národné prebudenie a čítenie“, a to „najmä táborom, turistikou, publikáciami a verejnými zhromaždeniami“. Akýkoľvek ozbrojený spôsob stráženia vyššie uvedených inštitútov stanovy LS neuvádzajú. Taktiež je potrebné uviesť, že slovný pozdrav „Na stráž!“ ako prvý zaviedol ako pozdrav skautov organizátor slovenského katolíckeho skautingu profesor E. Z., a to ako náhradu českého „Bud' připraven!“. Až neskôr tento pozdrav začali používať aj iné organizácie a inštitúcie. V tejto súvislosti navrhovateľ poukazuje na Uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 2 Pv 301/09-17 zo dňa 16.06.2009, ktorá zastavila trestné stíhanie za verejné prednesenie slovného pozdravu „Na stráž!“, pričom v odôvodnení na základe znaleckého posudku uviedla: „Podľa znaleckého posudku Mgr. E. K., PhD. pozdrav „Na stráž“ sa pôvodne spájal so slovenským skautingom., a ďalej „...samotné slovné spojenie „Na stráž“ bez zdvihnutia pravej ruky do výšky pleca, spojených prstov vo výške pravej oka, nemožno považovať za rituálny pozdrav príslušníkov Hlinkovej gardy...“.

Autorom hesla „Za Boha a za národ!“, z ktorého vychádzajú aj ďalšie modifikované verzie je katolícky kňaz, národovec a politik C. P. Toto v čase jeho života a aj v neskoršej dobe mimoriadne rozšírené heslo sa nachádza napr. na jeho pamätníku v bratislavskej mestskej časti Ružinov (<.). Osobnosť C. P. je uznávaná aj Slovenskou republikou, a to zákonom č. 531/2007 Z. z. o zásluhách C. P. o štátnotvorný slovenský národ a o Slovenskú republiku.

Okrem vyššie uvedených skutočností navrhovateľ poukazuje aj na to, že armáda či iné ozbrojené zložky takmer vôbec nepoužívajú vo svojej terminológii výrazy ako „vodca“ alebo „hlavné vedenie“, ale celkom iné výrazy, ako napr. „veliteľ“, „náčelník“ alebo „generálny štáb“, či „hlavné veliteľstvo“. Taktiež je potrebné uviesť, že ak by bolo možné z používania termínu „vodca“ automaticky odvodzovať ozbrojený charakter združenia, rovnako by nemohli združenia používať napr. ani termín „riaditeľ“, nakoľko tento termín sa bežne používa na označenie funkcií v polícii, ktorá je ozbrojeným zborom (krajská a okresná riaditeľia Policajného zboru SR).

Navrhovateľ uviedol ďalej príklady registrovaných občianskych združení, ktoré používajú vo svojich stanovách terminológiu namietanú odporcom.

Termín „vodca“ a „hlavné vedenie“ používa napr. občianske združenie Slovenský skauting v označení funkcii „vodcovia zborov“ a „vodcovia oblastí“ alebo občianske združenie Slovenská pospolitost' v označení funkcie „Vodca“.

Termín „oddiel“ používa napr. občianske združenie Slovenský skauting v označení organizačnej jednotky „skautský oddiel“ (<.) a celý rad rôznych občianskych združení vo svojich názvoch, napr. „Atletický oddiel Svät“, „Biely a čierny oddiel (Black & white team)“, „Klub turistického oddielu mládeže SPOJKA“, „šachový oddiel Sliače“, „Skautský oddiel v Sládkovičove“, čo vyplýva z Evidencie občianskych združení.

K námietkam odporcu, že z predložených stanov nie je možné zistiť ako bude v praxi verifikovaná podmienka vzniku členstva - spoľahlivosť a bezúhonnosť, a že stanovy združenia nedostatočne upravujú práva a povinnosti člena združenia týkajúce sa účasti na zasadnutiach najvyššieho orgánu, na ktorom by mal mať právo účasti každý člen a nielen hlavné vedenie a ostatní členovia podľa kľúča určeného hlavným vedením., pričom uvádzaný kľúč by mal byť upravený v stanovách, aby sa k nemu mohli vyjadriť všetci členovia združenia, keďže všetci majú rovnaké práva a povinnosti (ďalej aj ako „5. dôvod odmietnutia registrácie“), navrhovateľ uviedol, že zákon síce upravuje povinné náležitosti stanov, neuvádza však, v akom rozsahu a do akej hĺbky majú byť tieto náležitosti v stanovách upravené. Z tohto dôvodu nie je zákonný dôvod na to, aby boli dve z podmienok vzniku členstva spoľahlivosť a bezúhonnosť, podrobnejšie upravené už v samotných stanovách ĽS. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa účasti všetkých členov na zasadnutiach najvyššieho orgánu, k tomu sa už navrhovateľ vyjadril v časti ohľadne druhej námietky. K uvedenej námietke navrhovateľ pripojil príklady registrovaných občianskych združení, v ktorých podľa stanov rozhoduje o členoch jej najvyššieho orgánu kľúč schválený iným vedúcim orgánom.

Na záver navrhovateľ uviedol, že konanie odporcu je tendenčné s cieľom za každú cenu zabrániť alebo aspoň oddialiť registráciu ĽS, nakoľko jednotlivé námietky a požiadavky v rámci registračného konania neuviedol hneď pri jeho začiatku, ale postupne ich stupňoval a rozširoval. Napr. v prvom liste č. VVS/1-900/90-40785 zo dňa 17.12.2012, ako námietky vôbec neuvádzal nedostatočnú úpravu problematiky práv maloletých, ani porušovanie princípu rovnosti členov. Taktiež pri osobnom prerokovaní, ktoré sa uskutočnilo v budove odporcu dňa 17.03.2014, odporca na záver, po vysvetlení terminológie ĽS, túto akceptoval a netrval na jej zmene, čo môžu potvrdiť viacerí prítomní svedkovia, ktorých zoznam navrhovateľ včas predložil. Motiváciou na takéto konanie odporcu môžu byť verejne známe diametrálne odlišné politické názory medzi súčasným vedením odporcu na čele s ministrom K. F. - nominantom politickej strany SMER-SD a navrhovateľom ako predsedom Banskobystrického samosprávneho kraja a členom Ľudovej strany Naše Slovensko.

Odporca v písomnom vyjadrení k opravnému prostriedku zo dňa 28.07.2014 k 1. dôvodu odmietnutia registrácie poukázal na skutočnosť uvedenú v odôvodnení rozhodnutia, že podľa navrhovaných stanov, článku 4, upravujúceho podmienky členstva v združení, môžu byť členmi združenia aj fyzické osoby minimálne od dvanástich rokov veku a pri vstupe do občianskeho združenia sa vyžaduje súhlas zákonného zástupcu, v ďalšej činnosti občianskeho združenia podľa predložených stanov už nie je riešená problematika ochrany práv maloletých a ani ich zastupovanie rodičmi. V tejto súvislosti poukázal odporca na predmet činnosti navrhovaného občianskeho združenia, ktorý je diametrálne odlišný od predmetu vymenovaných občianskych združení navrhovateľom, ktoré podľa neho taktiež môžu prijímať za členov maloleté osoby. Ministerstvo preskúmalo predmet činnosti vymenovaných občianskych združení navrhovateľom, pričom dospelo k zisteniam, že predmetom ich činnosti sú rozvoj jazdeckého športu detí a hypoterapia telesne postihnutých (JK Merci Cheval), rozvoj kritického myslenia, argumentačných, prezentačných a komunikačných zručností (Slovenská debatná asociácia), podpora vzdelávania a medzinárodnej spolupráce (ELPIDA), podporovanie zdravia a vzdelávania (Občianske združenie Očného centra OFTAL), poskytovanie zmysluplného trávenia voľného času (OZ Strážni anjeli), identifikovať a realizovať stratégiu rozvoja územia pri verejno-súkromnom partnerstve (Občianske združenie Dobšinského kraj), sociálna prevencia a riešenie hmotnej a sociálnej núdze (SLAVICA o.z.), spolupráca s detskými a mládežníckymi organizáciami (Okáčik), zabezpečovanie rozvoja v oblasti chovu a výcviku psov (Spolok priateľov psov - Svätý Jur), skvalitnenie života občanov obce (Občianske združenie Klačianske dvory). Z vymenovaných občianskych združení sa v stanovách upravuje prijímanie maloletých za členov združenia len u JK Merci Cheval. Žiadne z uvedených občianskych združení nemá v predmete činnosti stráženie kresťanskej viery a stráženie slovenského národného prebudenia, ktoré považujeme za diskriminačné a segregačné, nakoľko sú zamerané výlučne na kresťanskú vieru a slovenské národné prebudenie, hoci z hľadiska medzinárodného a ani vnútropolitického nehrozí Slovenskej republike nebezpečenstvo, pre ktoré by bolo potrebné zakladať občianske združenia s uvedeným predmetom činnosti. Navyiac, v navrhovaných stanovách nie je bližšie upravený spôsob a špecifikácia činnosti, ktorou sa sleduje dosiahnutie uvedených cieľov. Činnosti navrhované v čl. 2 bod 2 stanov nepovažuje odporca za adekvátne na dosiahnutie týchto cieľov a evokujú paralelu s náplňou činnosti Hlinkovej mládeže (zákon č. 166/1940 o Hlinkovej garde a Hlinkovej

mládeži, § 12). V praxi by vplývanie na maloleté deti s cieľom dosiahnutia tzv. národného prebudenia, mohlo mať negatívne dopady na ich osobnostný vývoj a mohlo by viesť k ich militantnej poslušnosti obdobne, ako to bolo u Hlinkovej mládeže, do ktorej sa prijímali maloleté deti od 6 rokov veku. Podľa navrhovaných stanov v čl. 4 písm. c/ sa navrhuje podmienka súhlasu zákonného zástupcu len so vstupom do združenia. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb., nikto nesmie byť nútený k združovaniu, k členstvu v združeniach ani k účasti na ich činnosti. Skutočnosť, že stanovy neupravujú súhlas zákonného zástupcu aj k ďalšej činnosti a účasti maloletého na aktivitách v občianskom združení nevylučujú, že by v praxi v činnosti občianskeho združenia mohlo dochádzať k vynúteniu účasti jeho maloletých členov na činnosti združenia (verejné zhromaždenia, táborenia, pobyty v prírode). Pokiaľ navrhovateľ vymenúva v ďalších prípadoch registrované občianske združenia, ktorých stanovy upravujú v podstate len nutnosť udeliť súhlas zákonného zástupcu pri prijímaní maloletých členov, opätovne poukazujeme na odlišnosť ich cieľov a zamerania činnosti, ktoré sú prioritne zamerané na dobrovoľné športové a záujmové aktivity a nie na ovplyvňovanie myslenia a správania maloletých členov v záujme dosiahnutia stanovených cieľov.

K 2. dôvodu odmietnutia registrácie navrhovateľ namietol, že ústavný princíp rovnosti sa vzťahuje výlučne na práva a slobody uvedené v samotnej Ústave SR. Ostatné práva vyplývajúce zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a stanov či iných organizačných dokumentov právnických osôb môžu, ale nemusia byť založené na ústavnom princípe rovnosti. S týmto konštatovaním odporca nesúhlasí, ústavný princíp rovnosti sa vzťahuje na rovnosť všetkých občanov pred zákonom a analogicky je ho potrebné uplatňovať aj v právnych predpisoch nižšej právnej sily. O to dôležitejšie je to v prípade navrhovaných stanov občianskeho združenia, ktoré navrhuje prijímanie maloletých občanov, u ktorých je súhlas zákonného zástupcu viazaný len na prijímací akt, takže analogicky z účasti na rozhodovaní budú tieto osoby ako maloleté vylúčené.

K 3. dôvodu odmietnutia registrácie odporca preskúmaním stanov uvedených občianskych združení zistil, že obsahujú podrobnejšie úpravy vo vnútorných predpisoch týkajúcich sa postavenia, práv a povinností funkcionárov, hlasovacích práv, právomoci disciplinárnej komisie. Uvedené je diametrálne odlišné od navrhovanej úpravy v stanovách občianskeho združenia LS, v ktorých sa navrhuje podrobnejšie upraviť vnútornými predpismi organizáciu a činnosť občianskeho združenia, čo by malo byť upravené už priamo v navrhovaných stanovách občianskeho združenia.

K 4. dôvodu odmietnutia registrácie odporca opätovne uviedol, že navrhované termíny organizácie a činnosti v podobe použitia označení „stráž“, „vodca“, „zástupca vodcu“ evokujú princíp militantnosti, podriadenosti, disciplíny a vojenskej poslušnosti, ktorými sa vyznačujú ozbrojené organizácie, zložky a skupiny. Princíp demokratickosti občianskeho združenia vyplýva z ust. § 3 ods. 1 a § 4 zákona č. 83/1990 Zb., podľa ktorého nikto nesmie byť k združovaniu, k členstvu v združeniach a k účasti na ich činnosti nútený a združovanie, členstvo a činnosť v združení môže byť len prejavom vôle občana, čo je však v rozpore s navrhovanými stanovami, podľa ktorých v navrhovanej úprave čl. 21 neplnenie povinností sa považuje za porušenie disciplíny, za ktoré možno udeliť podľa čl. 22 disciplinárny trest. Takéto postupy sú príznačné pre militantné zoskupenia a vojenskú organizovanosť, čo je v rozpore so zásadou demokratických princípov organizácie, riadenia a činnosti občianskeho združenia v duchu platného citovaného zákona. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na legitímnosť pozdravu „Na stráž“, v tejto súvislosti odporca vychádza z historickej publikácie Ústavu pamäti národa, autor H. H.: „Hlinkova mládež 1938 - 1945“, edícia Monografie, kde sa na strane 61 uvádza, že pozdrav „Na stráž“ v podobe hlasového prejavu je tzv. malým pozdravom a pozdrav „Na stráž“ s postojom v pozore a pravou rukou zdvihnutou do výšky očí a mierne pootočenou, sa považoval za tzv. veľký pozdrav Hlinkovej mládeže. Vzhľadom na to, že ide o zhodné pozdravy a celá organizácia navrhovaného občianskeho združenia sa podľa stanov približuje k obdobnej organizácii založenej na vojenskej disciplíne, pričom Hlinková mládež je stále považovaná a bola aj v skutočnosti polovojenskou organizáciou HSĽS, odporca zotrváva na názore, že ide o nacionalistickú organizáciu a preto občianske združenie, ktoré by malo byť zaregistrované, by nemalo mať totožný pozdrav ako mala Hlinková mládež. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na Uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 2 Pv 301/09-17 zo dňa 16.06.2009, toto sa týkalo konkrétneho prípadu pozdravu v konkrétnej trestnej veci v danom prípade posudzovanom okresným prokurátorom, ktoré nemožno považovať za prameň práva a generalizovať ho na všetky prípady používania tohto pozdravu. Okrem toho je potrebné poukázať aj na paralelu pozdravu „Za Boha a za národ!“, ktorý bol rovnako podľa citovanej publikácie Ústavu pamäti národa pozdravom, resp.

heslom Hlinkovej mládeže.

K 5. dôvodu odmietnutia registrácie odporca uviedol, že podľa stanov spoľahlivosť a bezúhonnosť je podmienkou prijatia za člena združenia, pričom samotné stanovy ďalej neuvádzajú, akým spôsobom bude preverovaná spoľahlivosť a bezúhonnosť žiadateľa o členstvo, čo je opäť v rozpore so zásadou demokratického princípu organizácie, členstva a činnosti občianskeho združenia. Pričom pri absencii stanovenia kritérií a postupov v záujme preverenia spoľahlivosti a bezúhonnosti žiadateľa o členstvo, toto môže viesť k autoritatívnym rozhodnutiam popierajúcim už spomínaný princíp rovnosti a demokratickosti. Na skutočnosť, že návrh Stanov ĽS evokuje závery, že ide o zriaďovanie militantného subjektu, nasvedčuje aj to, že podmienka spoľahlivosti a bezúhonnosti je podmienkou prijatia občana do Policajného zboru, ktorý je ozbrojeným zborom, avšak postup pri zisťovaní týchto podmienok prijatia je upravený v § 14 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedených skutočností odporca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozhodnutie odporcu č.: VVS/1-900/90-40785 zo dňa 31.03.2014.

Podaním doručeným najvyššiemu súdu dňa 26.01.2016 navrhovateľ podal stanovisko k vyjadreniu odporcu zo dňa 28.07.2015.

K 1. dôvodu odmietnutia registrácie navrhovateľ uviedol: Ústava Slovenskej republiky v svojej preambule výslovne poukazuje na cyrilo-metodské duchovné dedičstvo a historický odkaz Veľkej Moravy, na základe ktorých bola Ústava SR deklarovaná a schválená. Poslanie Cyrila a Metoda v rokoch 863/864 - 867 bolo aj vysvetľovanie a rozširovanie kresťanskej viery. Konštantín priniesol so sebou symbol byzantského dvojkríža, ktorý je dodnes v slovenskom znaku. Navrhované stanovy občianskeho združenia ĽS, kde sa v predmete činnosti hovorí o strážení kresťanskej viery a strážení slovenského národného prebudenia, nemôžu byť v žiadnom prípade diskriminačnej a segregáčnej povahy. Neobstoí argumentácia odporcu, že žiadne z odporcom vymenovaných občianskych združení, nemá v predmete činnosti tento predmet, pretože každé združenie je špecifické a argumentovať tým, že niekde niečo neexistuje, a preto nemôže existovať ani v prípade navrhovateľa, nemá žiadne právne odôvodnenie. Vyjadrenie odporcu o tom, že v navrhovaných stanovách občianskeho združenia ĽS nie je bližšie upravený spôsob a špecifikácia činnosti, ktorou sa sleduje dosiahnutie uvedených cieľov a činnosti uvedené v čl. 2 bod 2 stanov evokujú paralelu s náplňou Hlinkovej mládeže, neobstoja z právneho a ani z vecného hľadiska. Článok 2 ods. 2 navrhovaných stanov občianskeho združenia ĽS uvádza, že toto občianske združenie bude svojou činnosťou, a to najmä táborením, turistikou, publikáciami a verejnými zhromaždeniami podporovať fyzický a duchovný rast svojich členov, rozširovať a strážiť kresťanskú vieru, tradície a hodnoty, podporovať a strážiť slovenské národné prebudenie a cítenie, poskytovať neskreslené informácie o dianí na Slovensku a vo svete a zveľaďovať slovenskú prírodu a životné prostredie. Žiadna z týchto činností uvedená v navrhovaných stanovách ĽS nemôže byť v objektívnom a subjektívnom slova zmysle priradená k činnostiam Hlinkovej mládeže ako to tvrdí odporca, pretože nepodporuje žiadne konanie, ktoré by bolo namierené proti základom štátu, resp. napĺňalo niektorú zo skutkových podstát trestných činov uvedených v Hlave XII. Trestného zákona v platnom znení. Navrhovateľ uviedol ako analógiu, že Stanovy slovenského skautingu v Hlave II. ods. 8 písm. a/ uvádzajú, že jedným zo základných cieľov a princípov skautingu je „povinnosť k bohu“.

Navrhovateľ poukázal na Stanovy slovenského skautingu umožňujúce členstvo maloletým do 11 rokov a od 11 do 15 rokov, a to bez súhlasu zákonného zástupcu. Zákonní zástupcovia maloletých sú povinní starať sa všetkými možnými dostupnými prostriedkami o dobro svojich zverencov. V prípade, že chce zákonný zástupca svojho zverenca do občianskeho združenia ĽS prihlásiť, určite si prečíta stanovy občianskeho združenia ĽS a rozhodne sa, či maloletého prihlási, alebo nie. V prípade, že niektorá z aktivít maloletého v občianskom združení ĽS by bola proti vôli zákonného zástupcu, môže ho z občianskeho združenia ĽS kedykoľvek odhlásiť.

K 2. dôvodu odmietnutia registrácie navrhovateľ uviedol: Tvrdenie odporcu, že maloleté osoby budú vylúčené z možnosti rozhodovania snemu, nie je možné akceptovať. Stanovy slovenského skautingu v Hlave V. ods. 31 písm. a/ až i/ stanovujú presne, kto tvorí skautský snem a kto je na ňom oprávnený hlasovať. Sú to členovia náčelníctva, predseda revíznej rady, predseda zmierovacej rady, vodcovia zborov, predseda duchovnej rady, nositelia Radu strieborného vlka a nositeľky Radu strieborného

trojlístka, predseda rady starších skautov a skautiek a ďalší činovníci. Z hlasovania a rozhodovania sú maloletí vylúčení úplne. To isté platí aj v prípade tzv. Malého snemu definovanému v Hlave V. ods. 39 písm. a/ až h/ stanov slovenského skautingu. Aj v tomto prípade sú maloletí z hlasovania a rozhodovania úplne vylúčení.

K 3. dôvodu odmietnutia registrácie navrhovateľ uviedol, že navrhované stanovby občianskeho združenia ĽS predstavujú základné princípy fungovania občianskeho združenia ĽS. Hlava VII čl. 25 navrhovaných stanov občianskeho združenia ĽS stanovuje, že podrobnosti o organizácii a činnosti občianskeho združenia ĽS, upravené v týchto stanovách, stanoví Organizačný poriadok a iné vnútorné poriadky, ktoré vydá občianske združenie ĽS, pričom musia byť v súlade s týmito stanovami. To znamená, že v prípade prijatia akýchkoľvek organizačných poriadkov alebo iných vnútorných poriadkov, ktoré by boli v rozpore so základnými princípmi stanovenými v stanovách občianskeho združenia ĽS, by tieto boli neplatné a neúčinné.

K 4. dôvodu odmietnutia registrácie navrhovateľ poukázal na Uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 2 Pv 301/09-17, v ktorom bolo trestné stíhanie voči Ing. Mgr. H. F. za prečin podpory a propagácie skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona zastavené. Bol obvinený, že počas verejného zhromaždenia ukončil svoj prejav verejným zvolaním „Kamaráti a kamarátky, na stráž!“. Trestné stíhanie bolo zastavené aj na základe znaleckého posudku Mgr. E. K., PhD.. Navrhovateľ citoval z textu uznesenia prokuratorky okresnej prokuratúry JUDr. U. J.: „Pozdrav na stráž“ sa pôvodne spájal so slovenským skautingom. Známejší je však ako oficiálny tzv. malý pozdrav Hlinkovej gardy. Jeho formu a použitie upravovalo Hlavné veliteľstvo HG. Povinnosťou každého gardistu bolo zdravieť v službe i mimo služby a pri pozdrave „Na stráž“ musel každý gardista zdvihnúť pravú ruku do výšky pleca, prsty mať spojené vo výške praveho oka. Takýmto pozdravom zdravil aj civilné osoby.“ „Preskúmajúc ďalšie zo zadovážených dôkazov a to najmä fotodokumentáciu z miesta zhromaždenia zameranú na obvineného pri prejave a pripojené DVD som nezistila, že by obvinený okrem výrokovvej časti uznesenia prednesených slov, teda pozdravu „Na stráž“ súčasne vztyčoval aj svoju pravú ruku spôsobom ako to príslušníci Hlinkovej gardy mali predpísané. Z uvedeného som dospela k záveru, že samotné slovné spojenie „Na stráž“ bez zdvihnutia pravej ruky do výšky pleca, spojených prstov vo výške praveho oka, nemožno považovať za rituálny pozdrav príslušníkov Hlinkovej gardy. Zdvihnutie pravej ruky bolo teda základným atribútom pozdravu „Na stráž“. Vzhľadom na túto skutočnosť nemožno obvinenému dostatočným spôsobom preukázať ani to, či jeho úmysel smeroval k prejaveniu sympatií k hnutiam, ktoré násilným, hrozbu násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy smerujú k potlačeniu základných práv a slobôd osôb. Z písomného prepisu slovného prejavu obvineného na námestí navyše vyplýva, že sa od spájania pozdravu „Na stráž“ s hlinkovou gardou výslovne dištancuje a vysvetľuje historické úzadie jeho vzniku v časoch, keď Hlinkové gardy neexistovali.“

Termín „stráž“ v podobe Rybárskej stráže je priamo definovaný aj v zákone č. 139/2002 Z. z. o rybárstve a princípy jej činnosti sú upravené v Stanovách Slovenského rybárskeho zväzu. Je to orgán SRZ, ktorý dbá nad výkonom rybárskeho práva a kontroluje výkon rybárskeho práva priamo na miestach rybolovu. Spolupracuje pri kontrolách s členmi PZ SR.

Vecne nesprávne tvrdenie odporcu ohľadom termínu „vodca“ nemá takisto oporu v zákone. Slovo vodca je definované vo wikipédii nasledovne: „Vodca môže byť: osoba, ktorá je na čele nejakej hierarchie, spoločenskej skupiny, spoločenského celku (národa, organizácie), hnutia a podobne. Moderne používané slovo „líder“ bolo prevzaté z anglického slova „leader“. Je synonymom slova vodca. Podľa krátkého slovníka slovenského jazyka slovo líder znamená: vedúcu osobnosť, vodcu, predsedu, predáka, aj strany. Toto slovo bolo prevzaté z anglického jazyka a je bežne používané. Použitie slovenského výrazu vodca v navrhovaných stanovách ĽS neodporuje zákonu a ani pravidlám slovenského pravopisu, je úplne legitímne a je návratom k slovenskému pôvodu slova líder. Funkcia vodcu sa vyskytuje v Stanovách Slovenského skautingu.

K 5. dôvodu odmietnutia registrácie navrhovateľ poukázal, že Ústava SR v článku 2 ods. 3 stanovuje, že každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Ústava v článku 29 ustanovuje, že právo slobodne sa združovať sa zaručuje. Každý má právo spolu s inými sa združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach. Občania majú právo zakladať politické strany a politické hnutia a združovať sa v nich. Výkon týchto práv možno obmedziť len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre

bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných. Odporca odmietnutím registrácie občianskeho združenia ĽS potlačil právo žalobcu na vytvorenie občianskeho združenia ĽS s odôvodnením, že sa jedná o nedovolené združenie, ktoré sleduje dosahovanie svojich cieľov spôsobmi, ktoré sú v rozpore s ústavou a zákonmi. Odôvodnenie odmietnutia registrácie občianskeho združenia ĽS je vecne a právne nesprávne. Smeruje proti garantovaným právam navrhovateľa stanovených Ústavou SR. Na základe uvedených skutočností, navrhovateľ navrhol, aby Najvyšší súd SR vydal rozsudok, v ktorom zruší rozhodnutie odporcu o odmietnutí registrácie občianskeho združenia ĽS zo dňa 31.03.2014 č. VVS/1-900/90-40785 v plnom rozsahu, vráti vec odporcovi a zaviazhe odporcu vykonať registráciu občianskeho združenia ĽS so stanovami, ktoré navrhovateľ predložil odporcovi listom zo dňa 19.03.2014. Zároveň navrhovateľ navrhol, aby odporca nahradil navrhovateľovi trovy konania a právneho zastúpenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Podaním zo dňa 01.02.2016 navrhovateľ doručil registrované Stanovy občianskeho združenia Slovenská pospolitosť a doplnil svoje stanovisko.

Podľa navrhovateľa zákon o zhromažďovanom práve nijako nerozlišuje medzi občianskymi združeniami, ktoré sledujú športové či kultúrne ciele a medzi občianskymi združeniami, ktoré chcú chrániť kresťanskú vieru a slovenské národné povedomie. Bez ohľadu na ciele majú všetky združenia v zmysle zákona rovnaké práva a povinnosti. To, že odporca vyžaduje od navrhovateľa niečo, čo nevyžaduje od iných, je podľa názoru navrhovateľa diskrimináciou založenou na tom, že občianske združenie ĽS má ideológiu nepohodlnú pre vedenie ministerstva.

Ústavný princíp, že SR sa neviaže na žiadnu ideológiu, národ ani náboženstvo nemožno aplikovať na všetky fyzické a právnické osoby na území SR. Inak by to znamenalo, že by sa občania SR nemohli verejne hlásiť k svojej viere či národu. Taktiež by potom nemohli existovať organizácie ako Matica Slovenská, ktorá sa jednoznačne orientuje na slovenskú národnú ideológiu a ani žiadna z kresťanských cirkví, ktoré sa zase orientujú na kresťanskú náboženskú ideológiu.

V 3. dôvode odmietnutia registrácie odporcom sú podľa navrhovateľa evidentne nelogické argumenty vo vyjadrení odporcu. Odporca konštatuje, že nemôžeme poukazovať na iné združenia, pretože tie upravujú podrobnosti vo svojich interných smerniciach. Súčasne konštatuje to isté o občianskom združení Ľudová Stráž. A potom nelogicky tvrdí, že úprava v stanovách týchto združení a v Stanovách žalobcu je „diametrálne odlišná“.

K 4. dôvodu odmietnutia registrácie navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že občianske združenie Slovenská pospolitosť, ktoré má podobné ciele ako občianske združenie ĽS, používa vo svojich stanovách tie isté, resp. podobné termíny aké sú použité v stanovách navrhovateľa (vodca, hlavné vedenie, atď.).

Podaním zo dňa 09.02.2016 odporca doručil na výzvu súdu registrované Stanovy občianskeho združenia Slovenský skauting.

Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie odporcu č. VVS/1-900/90-40785 zo dňa 31.03.2014 o odmietnutí návrhu na registráciu občianskeho združenia s názvom Ľudová stráž, ktoré napadol navrhovateľ opravným prostriedkom zo dňa 02.06.2014, ktorý bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručený dňa 03.06.2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd vecne príslušný rozhodovať o opravnom prostriedku v tejto veci (§ 8 ods. 3 zákona č. 83/1990 Zb. v spojení s ust. § 246 ods. 2 písm. a/ a § 250l a nasl. O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu ako aj jemu predchádzajúce správne konanie v rozsahu a z dôvodov uvedených v opravnom prostriedku postupom podľa Tretej hlavy Piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že opravnému prostriedku navrhovateľa nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 01.06.2016 podľa § 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p..

Predmetom súdneho preskúmavacieho konania bolo rozhodnutie vydané odporcom príslušným na konanie podľa § 7 ods. <.1 zákona č. 83/1990 Zb. <. v spojení s § 46 <. zákona č. 71/1967 Zb. <. o

správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov pod č. VVS/1-900/90-40785 dňa 31.03.2014, ktorým podľa § 8 ods. 1 písm. c/ <. zákona č. 83/1990 Zb. <. odmietol návrh na registráciu občianskeho združenia s názvom Ľudová stráž, pretože podľa § 4 písm. b/ citovaného zákona ide o nedovolené združenie, ktoré sleduje dosahovanie svojich cieľov spôsobmi, ktoré sú v rozpore s ústavou a zákonmi. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že navrhovateľ predložil dňa 21.03.2014 odporcovi upravený návrh na registráciu občianskeho združenia s názvom Ľudová stráž. Odporca poukázal v rozhodnutí na to, že v predložených stanovách bola upravením odstránená len časť vád.

Odporca v odôvodnení rozhodnutia namietal, že pri vstupe do občianskeho združenia sa vyžaduje súhlas zákonného zástupcu maloletého, avšak v ďalšej činnosti občianskeho združenia podľa predložených stanov už nie je riešená problematika ochrany práv maloletých ani ich zastupovanie (1. dôvod odmietnutia registrácie).

Ďalej odporca uviedol, že všetci členovia občianskeho združenia musia mať rovnaké práva a povinnosti, čo podľa jeho názoru nie je splnené v článku 11 stanov, podľa ktorého sú členmi najvyššieho orgánu - snemu, členovia hlavného vedenia a iní členovia zvolení podľa kľúča určeného hlavným vedením (2. dôvod odmietnutia registrácie).

Na podrobnejšiu úpravu práv a povinností stanov ĽS odkazujú na organizačný, disciplinárny, bezpečnostný poriadok a iné vnútorné poriadky, kontrolu nad výkonom ktorých nie je možné zabezpečiť podľa príslušného znenia stanov. V stanovách nepostačuje len konštatovanie a odkazy na iné úpravy, ako napr. v čl. 8 ods. 2, čl. 12 ods. 8 písm. a/, f/ a k/, v čl. 19 ods. 3, v článku 20 ods. 1 a 2, v článku 23 ods. 5, v článku 25 atď. (3. Dôvod odmietnutia registrácie).

Hlava III v článkoch 10 až 18, ktorá upravuje vnútornú organizáciu a vzťahy medzi orgánmi združenia najmä hlavné vedenie, vodca, zástupca vodcu, vodca oddielu, má podľa názoru odporcu polovojský charakter a nápadne pripomína štruktúru orgánov bývalej Hlinkovej gardy. Na zrejmú podobnosť s uvedeným subjektom je potrebné poukázať i pri pozdrave „Na Stráž!“ a hesle „Za boha a za národ! - vždy, všade a v každom ohľade.“. Občania majú právo zakladať občianske združenia pokiaľ nejde o ozbrojené združenie, združenie s cieľom obmedzovať práva občanov pre ich odlišnosť a pod. (4. Dôvod odmietnutia registrácie).

Odporca záverom napadnutého rozhodnutia skonštatoval, že z predložených stanov nie je možné zistiť, ako bude v praxi verifikovaná podmienka vzniku členstva - spoľahlivosť a bezúhonnosť.

Stanovy združenia nedostatočne upravujú práva a povinnosti člena združenia týkajúce sa účasti na zasadnutiach najvyššieho orgánu, na ktorom by mal mať právo účasti každý člen, a nielen hlavné vedenie a ostatní členovia podľa kľúča určeného hlavným vedením. Uvádzaný kľúč by mal byť upravený v stanovách, aby sa k nemu mohli vyjadriť všetci členovia združenia, keďže všetci majú rovnaké práva a povinnosti. (5. dôvod odmietnutia registrácie).

Na základe uvedených skutočností podľa odporcu ide o združenie, ktoré by dosahovalo svoje ciele spôsobmi, ktoré sú v rozpore s ústavou a zákonmi a preto bolo rozhodnuté tak, že odporca návrh na registráciu občianskeho združenia ĽS odmietol.

Z predloženého administratívneho spisu odporcu vyplynulo, že listom zo dňa 02.01.2014 odporca podľa § 12 ods. 3 písm. c/ <. zákona č. 83/1990 Zb. <. upozornil a vyzval navrhovateľa, aby návrh stanov ĽS zosúladiť so zákonom č. 83/1990 Zb. <. z dôvodu zistenia, že návrh stanov občianskeho združenia ĽS v čl. 4 „Podmienky členstva v Ľudovej Stráži“ obsahuje prvky diskriminácie a segregácie fyzických osôb, a to na základe príslušnosti ku konkrétnej národnosti a tiež na základe náboženského vyznania. V čl. 22 „Disciplinárne tresty Ľudovej stráže“ sa v písm. c/ uvádza ako jeden z možných disciplinárnych trestov „strata hodnosti“, a takto navrhnutý trest evokuje vojenský charakter združenia. Okrem uvedeného návrh stanov obsahuje inštitúty ako stráž, vodca, zástupca vodcu, vodca družiny, nástup, ktoré evokujú vojenský charakter združenia.

Podaním zo dňa 14.02.2014 sa navrhovateľ vyjadril k výzve odporcu s tým, že uvedené namietané termíny, ktoré podľa odporcu evokujú vojenský charakter združenia, sú súčasťou stanov aj iných občianskych združení, ktoré sú v súčasnosti riadne registrované odporcom, pričom ich príkladmo uviedol.

Ďalej navrhovateľ poukázal na zákon č. 83/1990 Zb. <., ktorý ustanovuje, že „nie sú dovolené združenia

ozbrojené alebo s ozbrojenými zložkami", pričom uvedené ustanovenie zákona žiadnym spôsobom nezakazuje existenciu združení používajúcich vojenskú, resp. armádu symboliku, názvy, funkcie, organizačnú štruktúru či iné inštitúty. Zákon explicitne nedovoľuje len existenciu združení, ktoré sú „ozbrojené alebo s ozbrojenými zložkami", t.z. také združenia, ktorých členovia oficiálne nosia alebo používajú zbrane, bez ohľadu na vojenský, branný, náboženský, ekologický, športový, kultúrny, či iný charakter.

Listom zo dňa 26.02.2014 odporca oznámil navrhovateľovi, že ním uvádzané registrované občianske združenia (v počte 14) z hľadiska cieľa a charakteru činnosti nemožno porovnávať s navrhovaným občianskym združením ĽS.

Odporca opätovne poukázal, že stanovy v časti Činnosť a ciele Ľudovej stráže obsahujú prvky diskriminácie a segregácie fyzických osôb a to na základe príslušnosti ku konkrétnej národnosti a tiež na základe náboženského vyznania.

Termíny ako hlavné vedenie, vodca, zástupca vodcu, vodca oddielu Ľudovej stráže a hierarchický princíp výstavby Ľudovej stráže podľa odporcu nekorešpondujú s demokratickými princípmi výstavby občianskych združení.

Dňa 17.03.2014 sa uskutočnilo rokovanie k problematike registrácie občianskeho združenia Ľudová stráž medzi navrhovateľom a odporcom. Výsledkom prerokovania bola dohoda medzi zúčastnenými stranami o ďalšej úprave stanov týkajúca sa čl. 3 bod 1 písm. e/ (spresnenie pozdravu „Na stráž!", že sa jedná o slovný pozdrav), čl. 4 písm. c/ (doplnenie súhlasu zákonného zástupcu so vstupom maloletého do navrhovaného občianskeho združenia) a čl. 11 bod 2 a 3 (upravenie znenia stanov v časti týkajúcej sa hlasovacieho práva v tom, že členmi snemu sú všetci členovia občianskeho združenia ĽS a všetci členovia snemu majú hlasovacie právo). Následne navrhovateľ listom zo dňa 19.03.2014 doručeným odporcovi 21.03.2014 predložil registrovaniu orgánu upravené stanovy, v ktorých odstránil len časť väd. Bol doplnený súhlas zákonného zástupcu s členstvom maloletého člena v občianskom združení ĽS a pri pozdrave „Na stráž!" bolo doplnené, že ide o slovný pozdrav. Navrhovateľ neakceptoval pripomienky odporcu k hlasovaciemu právu člena združenia.

Podaním zo dňa 26.03.2014 bol navrhovateľ odporcom upovedomený o začatí konania o registrácii občianskeho združenia Ľudová stráž. Odporca rozhodnutím č. VVS/1-900/90-40785 zo dňa 31.03.2014 podľa ust. § 8 ods. 1 písm. c/ <. zákona č. 83/1990 Zb. <. odmietol návrh na registráciu občianskeho združenia s názvom Ľudová stráž pre porušovanie ust. § 4 písm. b/ citovaného zákona.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu"). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 1 <., <., <. O.s.p.).

Občania môžu zakladať spolky, spoločnosti, zväzy, hnutia, kluby a iné občianske združenia, ako aj odborové organizácie (ďalej len „združenia") a združovať sa v nich. Združenia sú právnickými osobami. Do ich postavenia a činnosti môžu štátne orgány zasahovať len v medziach zákona (§ 2 ods. 1 <., <. zákona č. 83/1990 Zb. <.).

V zmysle § 4 písm. <.b/ <. zákona č. 83/1990 Zb. <. nie sú dovolené združenia, ktoré sledujú dosahovanie svojich cieľov spôsobmi, ktoré sú v rozpore s ústavou a zákonmi.

Podľa § 8 ods. 1 písm. c/ <. zákona č. 83/1990 Zb. <. ministerstvo odmietne registráciu, ak z predložených stanov združenia vyplýva, že ide o nedovolené združenie (§ 4).

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Konanie odporcu ako príslušného správneho orgánu zakotvené v zákone č. 83/1990 Zb. <. predstavuje k správneho poriadku ako všeobecnej úprave konania prebiehajúceho pred správnymi orgánmi osobitnú úpravu správneho procesu.

Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy SR Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 12 ods. 1 Ústavy SR ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy SR základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 29 ods. 3 Ústavy SR odmietnutie registrácie je možné len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných.

Podľa čl. 154c ods. 1 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa čl. 11 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie č. 209/1992 Zb. Federálneho ministerstva zahraničných vecí) (ďalej len „Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd“) každý má právo na slobodu pokojného zhromažďovania a na slobodu združovať sa s inými, včítane práva zakladať na obranu svojich záujmov odbory alebo vstupovať do nich.

Podľa čl. 11 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na výkon týchto práv sa nemôžu uvaliť žiadne obmedzenia okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Tento článok nebráni uvaleniu zákonných obmedzení na výkon týchto práv príslušníkmi ozbrojených síl, polície a štátnej správy.

Pod č. 104/1991 Zb. je uverejnené oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí, že dňa 20.11.1989 bol v New Yorku prijatý Dohovor o právach dieťaťa. V mene Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky bol Dohovor podpísaný v New Yorku 30.09.1990. S Dohovorom vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ho ratifikoval. Ratifikačná listina bola uložená u generálneho tajomníka

OSN, depozitára Dohovoru, 07.01.1991. Dohovor nadobudol platnosť na základe svojho článku 49 ods. 1 dňom 02.09.1990. Pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol platnosť v súlade so svojím článkom 49 ods. 2 dňom 06.02.1991. Zmena (uverejnená pod č. 50/2003 Z. z.) nadobudla platnosť 18.11.2002 na základe článku 50 ods. 2 dohovoru.

V zmysle tohto Dohovoru dieťaťom sa rozumie každá ľudská bytosť do 18 rokov veku, pokiaľ podľa zákona vzťahujúceho sa na dieťa nebola plnoletosť dosiahnutá už skôr.

Z Dohovoru vyplýva, že dieťa by malo byť plne pripravené žiť v spoločnosti vlastným životom a vychovávané v duchu ideálov vyhlásených v Charte Organizácie Spojených národov, predovšetkým v duchu mieru, dôstojnosti, znášanlivosti, slobody, rovnosti a solidarity, majúc na zreteli, že potreba zvyšovať osobitnú starostlivosť o dieťa bola vyhlásená v Ženevskej deklarácii o právach dieťaťa z r. 1924, v Deklarácii práv dieťaťa, prijatej Organizáciou Spojených národov v roku 1959, a uznaná vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach, v Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, ako aj v stanovách a príslušných dokumentoch špecializovaných a medzinárodných organizácií starajúcich sa o blaho detí. Ako je uvedené v Deklarácii práv dieťaťa, prijatej Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 20.11.1959, „dieťa z dôvodu svojej fyzickej a duševnej nezrelosti potrebuje osobitné záruky a starostlivosť vrátane primeranej právnej ochrany pred i po narodení“.

Podľa čl. 2 bod 1. Dohovoru o právach dieťaťa štáty - zmluvné strany tohto dohovoru musia uznávať a zabezpečiť práva zakotvené v tomto dohovore každému dieťaťu pod ich právomocou, bez diskriminácie akéhokoľvek druhu a bez ohľadu na rasu, farbu, pohlavie, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné presvedčenie, národný, etnický alebo sociálny pôvod, majetok, invaliditu, rodové alebo iné postavenie dieťaťa alebo jeho rodičov alebo poručníkov.

Podľa čl. 2 bod 2. Dohovoru o právach dieťaťa štáty - zmluvné strany musia prijať všetky príslušné opatrenia na zabezpečenie toho, aby dieťa bolo chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestu z dôvodu postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo viery jeho rodičov, poručníkov alebo členov rodiny.

Podľa čl. 3 bod 1. Dohovoru o právach dieťaťa štáty - zmluvné strany musia zabezpečiť, aby všetky akcie týkajúce sa detí, či už podniknutých verejnými alebo súkromnými inštitúciami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi orgánmi alebo zákonodarnými zbormi, najlepšie záujmy dieťaťa musia byť prvoradé.

Podľa čl. 3 bod 2. Dohovoru o právach dieťaťa štáty - zmluvné strany sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho, berúc pritom do úvahy práva a povinnosti jeho rodičov, poručníkov alebo iných jednotlivcov právne zaň zodpovedných a na tento účel musia prijať všetky príslušné legislatívne a administratívne opatrenia.

Podľa čl. 3 bod 3. Dohovoru o právach dieťaťa štáty - zmluvné strany musia zabezpečiť, aby inštitúcie, služby a zariadenia, zodpovedné za starostlivosť alebo ochranu detí, zodpovedali štandardom stanoveným príslušnými orgánmi predovšetkým v oblastiach bezpečnosti, zdravia, v počte a kvalifikovanosti ich personálu, ako aj príslušného dozoru.

Podľa čl. 4 Dohovoru o právach dieťaťa štáty - zmluvné strany musia prijať všetky potrebné legislatívne, administratívne a iné opatrenia na uplatnenie práv uznaných v tomto dohovore. Vzhľadom na hospodárske, sociálne a kultúrne práva musia štáty - zmluvné strany prijať tieto opatrenia pri maximálnom využití svojich použiteľných zdrojov, a tam, kde je to potrebné, v rámci medzinárodnej spolupráce.

Podľa čl. 29 bod 1. Dohovoru o právach dieťaťa štáty - zmluvné strany sa zhodujú, že výchova dieťaťa musí smerovať k: (a) rozvíjaniu osobnosti dieťaťa, jeho nadania, duševných a fyzických schopností na najvyššiu možnú mieru; (b) rozvíjaniu úcty k ľudským právam, základným slobodám a k princípom stanoveným v Charte Organizácie Spojených národov; (c) rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej

kultúrnej identite, jazyku i hodnotám, k národným hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije i krajiny, z ktorej pochádza a k civilizáciám odlišným od jeho vlastnej; (d) príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu; (e) rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.

Z navrhovaných stanov občianskeho združenia ĽS z čl. 3 - Symbolika ĽS vyplýva, že symbolmi združenia sú okrem iného aj Hymna - hymnická pieseň „Hej Slováci!", ďalej slovný pozdrav „Na stráž!", ako aj heslo - „Za Boha a národ! - vždy, všade a v každom ohľade.", ktoré boli súčasne symbolmi, resp. poznávacími znakmi totalitného Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945 na čele s prezidentom Dr. E. V., ktorého imanentnou súčasťou bola legislatíva a jej uplatňovanie potláčajúce základné práva a slobody svojich občanov (arizačné zákony, ústavný zákon č. 68/1942 Sl. z. o vystaňovaní Židov a pod., na podklade ktorých došlo k transportom židov do koncentračných táborov, ako súčasť konečného riešenia židovskej otázky).

Hymna - hymnická pieseň „Hej Slováci!" z čl. 3 bod 1. písm. d/ navrhovaných stanov občianskeho združenia ĽS, bola súčasne aj hymnou totalitného Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945. Taktiež slovný pozdrav „Na stráž!" z čl. 3 bod 1. písm. e/ navrhovaných stanov občianskeho združenia ĽS bol v Slovenskom štáte z rokov 1939 - 1945 úradným pozdravom na základe vládneho nariadenia. Rovnako tak heslo - „Za Boha a národ! - vždy, všade a v každom ohľade." z čl. 3 bod 1. písm. f/ navrhovaných stanov občianskeho združenia ĽS, je citátom hlavy totalitného Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945 prezidenta Dr. E. V..

V zmysle § 132 O.s.p. súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci.

V podľa § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy uverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a právne záväzné akty, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie.

Je pravdou tvrdenie navrhovateľa, že slovný pozdrav - „Na stráž!", zaviedol ako prvý už v roku 1934 ako pozdrav skautov organizátor slovenského katolíckeho skautingu profesor E. Z., a to ako náhradu českého „Bud' pripraven!". Až neskôr tento pozdrav začali používať aj iné organizácie a inštitúcie. To však nič nemení na skutočnosti, ktorú vo vyjadrení uviedol odporca vychádzajúc z historickej publikácie Ústavu pamäti národa, autor H. H.: „Hlinkova mládež 1938 - 1945", edícia Monografie, kde sa na strane 61 uvádza, že pozdrav „Na stráž" v podobe hlasového prejavu je tzv. malým pozdravom a pozdrav „Na stráž" s postojom v pozore a pravou rukou zdvihnutou do výšky očí a mierne pootočenou, sa považoval za tzv. veľký pozdrav Hlinkovej mládeže.

Z uvedeného je nepochybné, že slovný pozdrav „Na stráž!", a to aj len v podobe hlasového prejavu, bol pozdravom militantného zoskupenia Hlinkovej mládeže 1938 - 1945 pôsobiaceho v rámci Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945. Uvedené nemožno práve s ohľadom na súčasné použitie iných vyššie uvedených symbolov navrhovaného občianskeho združenia ĽS a v neoddeliteľnej súvislosti s týmito symbolmi a súčasne verejnými prejavmi navrhovateľa hlásiaceho sa k odkazu a oslavujúceho totalitný Slovenský štát z rokov 1939 - 1945, ako aj jeho prezidenta Dr. E. V., vyhodnotiť inak ako pozdrav, ktorý nemá nič spoločné so slovenským skautingom (ktorý vo svojich stanovách v skutočnosti nepoužíva žiadne zo symbolov a symboliky Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945, ani sa nehlási k jeho oslavovaniu), na ktorý sa navrhovateľ len účelovo odvoláva, ale ide o propagáciu symboliky militantnej organizácie Hlinková mládež z rokov 1938 - 1945, ako aj propagandu Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945, ktorý bol totalitným režimom potláčajúci základné práva a slobody svojich občanov.

Okrem uvedeného argumenty navrhovateľa, v ktorých sa v tejto súvislosti snaží poukazovať aj na stanovy iných už zaregistrovaných občianskych združení, najvyšší súd považuje za právne irelevantné,

nakoľko konkrétne stanovy týchto občianskych združení, nie sú predmetom prejednávania tejto veci, pričom skutočnosť, že tieto občianske združenia s ich konkrétnymi stanovami, už boli zaregistrované, nemôže mať a nemá žiadny vplyv na meritum a okolnosti rozhodnutia v tejto veci.

Uvedenú argumentáciu navrhovateľa, najvyšší súd vyhodnocuje výslovne ako účelovú so snahou zastrieť skutočný význam navrhovanej symboliky občianskeho združenia ĽS, ktorej účelom je v skutočnosti propagácia totalitného Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945 a prezidenta tohto štátu Dr. E. V., ktorý bol totalitnou mašinériou potláčajúcou základné práva a slobody svojich občanov, vystavaný na politike rasovej nerovnosti a neznášanlivosti, ku odkazu ktorého sa navrhovateľ verejne hlási, označujúc dokonca predstaviteľov a účastníkov Slovenského národného povstania, ktorý bol protifašistickým odbojom, za zradcov slovenského národa, ktorý sa postavili proti Slovenskému štátu z rokov 1939 - 1945 a jeho prezidentovi Dr. E. V., ako (podľa navrhovateľa) jedinému dobrému slovenskému prezidentovi (P.).

Na vývin psychiky človeka majú určujúci vplyv činitele, s ktorými sa osobnosť dostáva do styku v priebehu celého života. Pretože človek je tvor spoločenský, je prirodzené, že najväčší vplyv na utváranie a vývin jeho psychiky majú ľudia a aj výchovné inštitúcie ako sú rodina, škola, rôzne mládežnícke a iné organizácie, v ktorých sa ľudia združujú. Prostredníctvom nich sa realizuje výchova - výchovné pôsobenie. Ak človek pôsobí na iného človeka a v jeho psychike vplyvom tohto pôsobenia vznikne nejaká zmena, možno hovoriť o psychickom pôsobení. Priame psychické pôsobenie je také, keď človek priamo bez nejakého medzičlánku vplýva na psychiku iného človeka, alebo skupiny ľudí. Je to vplyv rodičov, pedagógov, vedúcich záujmových združení, vychovávateľov a pod.. Štát, výchovné inštitúcie a organizácie musia zabezpečiť, aby tento vplyv bol v najlepšom záujme dieťaťa. Táto povinnosť Slovenskej republiky vyplýva priamo z Dohovoru o právach dieťaťa.

Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na mimoriadnu citlivosť a zreteľ prejednávanej veci, keď členmi navrhovaného občianskeho združenia, podľa jeho navrhovaných stanov majú byť aj deti vo veku od 12 do 18 rokov, ktorých vek si práve s ohľadom na Dohovor o právach dieťaťa, ktorým je Slovenská republika viazaná, vyžaduje výchovu v duchu ideálov vyhlásených v Charte Organizácie Spojených národov, predovšetkým v duchu mieru, dôstojnosti, znášanlivosti, slobody, rovnosti a solidarity, pričom hodnoty nerovnosti a neznášanlivosti militantnej organizácie Hlinková mládež z rokov 1938 - 1945 a totalitného Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945, ktorých časť symboliky a znakov navrhované občianske združenie ĽS preberá, keď navyše navrhovateľ verejne oslavuje a hlási sa k ich odkazu, nie sú žiadnou zárukou napĺňania výchovy v duchu ideálov vyhlásených v Charte Organizácie Spojených národov, ba dokonca sú hrozbou pre ich napĺňanie pre maloletých členov navrhovaného občianskeho združenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené a všeobecne známe názory navrhovateľa na vojnové dianie v Slovenskom štáte z rokov 1939 - 1945 má najvyšší súd za to, že občianske združenie ĽS nebude schopné napĺňať čl. 2 bod 2 písm. d/ navrhovaných stanov občianskeho združenia, a to, že bude poskytovať neskreslené informácie o dianí na Slovensku a vo svete. V praxi by jednostranné ovplyvňovanie maloletých detí s cieľom dosiahnutia tzv. národného prebudenia, mohlo mať negatívne dopady na ich osobnostný vývoj a mohlo by viesť k ich militantnej poslušnosti obdobne, ako to bolo u Hlinkovej mládeže, do ktorej sa prijímali maloleté deti od 6 rokov veku.

Okrem uvedeného by mohlo dôjsť pri takomto výklade dejinných udalostí k protichodným iniciatívam vo vzťahu k záujmom štátu, nakoľko orientovanie súčasnej Slovenskej republiky je jasne dané smerom k úcte a vyzdvihovaniu protifašistického odboja v rámci Slovenského národného povstania, čo je v rozpore s ideologickým názorom navrhovateľa. Uvedené sa prejavuje nielen v súčasných vyučovacích osnovách žiakov slovenských škôl všetkých stupňov, ale aj v ďalšej súčasnosti platnej a účinnej legislatíve Slovenskej republiky. Slovenská republika si každoročne pripomína výročie Slovenského národného povstania (§ 1 písm. c/ zákona č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch). Takisto existujú aj ďalšie právne predpisy, ktorými Slovenská republika vyjadruje úctu k tejto dejinnej udalosti, tak dôležitej pre slobodu a rovnosť všetkých občanov prvého

Slovenského štátu (napr. zákon č. 102/1945 Zb. o založení „Radu Slovenského národného povstania“, zákon č. 112/1964 Zb., ktorým sa zriaďuje Pamätná medaila k 20.výročiu Slovenského národného povstania). Uvedené skutočnosti, legislatívne úpravy, teda samotný záujem a smerovanie Slovenskej republiky sú v priamom protiklade s ideológiou a názormi navrhovateľa ako aj s ideológiou Slovenského štátu z rokov 1939 - 1945, ku ktorej sa navrhovateľ verejne hlási. Pri formovaní občianskeho združenia a vedení jeho členov, navrhovateľ ako vodca navrhovaného občianskeho združenia ĽS verejným znevažovaním Slovenského národného povstania koná v rozpore so súčasným hodnotovým smerovaním Slovenskej republiky.

Vyššie uvedené skutočnosti považoval najvyšší súd za natoľko významné, aby bola posúdená a zhodnotená nezákonnosť navrhovaných stanov občianskeho združenia ĽS. Jednou zo skutočností skúmaných najvyšším súdom v predmetnej právnej veci bolo, či formálne stanovy nevybočujú zo zákonných hľadísk a medzí. Druhou prevažujúcou skutočnosťou bolo, či navrhovateľ ako vodca a hlavný predstaviteľ navrhovaného združenia, ktorý ako štatutárny orgán koná a vystupuje za navrhované občianske združenie, a má rozhodujúcu úlohu pri formovaní občianskeho združenia a vedení jeho členov, je zárukou obsahového (materiálneho) napĺňania navrhovaných stanov v zmysle platných zákonov, ústavy a medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Najvyšší súd dospel preto k rovnakému záveru ako odporca, že navrhované občianske združenie ĽS je nedovoleným združením v zmysle ust. § 4 písm. b/ zákona č. 83/1990 Zb., teda že sleduje dosahovanie svojich cieľov spôsobmi, ktoré sú v rozpore s ústavou a zákonmi.

Dohovor o ochrane práv dieťaťa má charakter medzinárodnej zmluvy majúcej prednosť pred zákonom. V zmysle čl. 154c ods. 1 Ústavy SR majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru prednosť pred zákonmi, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Prednosť medzinárodnej zmluvy pred zákonom znamená ústavný príkaz adresovaný súdu aplikovať ex offio na daný prípad priamo relevantné ustanovenia medzinárodnej zmluvy, a to za predpokladu, že sú splnené všetky podmienky vyplývajúce z uvedeného ústavného článku, čo sa v predmetnej právnej veci naplnilo.

Z uvedeného je zrejmé, že zákonné a ústavné právo každého slobodne sa združovať je podriadené právam uvedeným v Dohovore o právach dieťaťa. Odporca nemohol postupovať pri rozhodovaní o registrácii navrhovaného občianskeho združenia ĽS inak, nakoľko je Slovenská republika viazaná Dohovorom o právach dieťaťa. Týmto rozhodnutím odporcu sa chránia výchovné záujmy maloletých garantované Dohovorom o ochrane práv dieťaťa, ktorým je Slovenská republika viazaná.

K 2. dôvodu odmietnutia registrácie, najvyšší súd uvádza, že všetci členovia občianskeho združenia musia mať rovnaké práva a povinnosti, čo nie je splnené v článku 11 stanov, podľa ktorého sú členmi najvyššieho orgánu - snemu členovia hlavného vedenia a iní členovia zvolení podľa kľúča určeného hlavným vedením. Každé združenie musí mať svoju nevyhnutnú vnútornú organizačnú štruktúru, prostredníctvom ktorej prebiehajú všetky rozhodovacie a schvaľovacie procesy. Občianske združenie musí mať teda orgány, ktoré združenie zastupujú a konajú zaň navonok, ale aj orgány, ktoré majú schvaľovací a dozorný význam. Najvyšší orgán občianskeho združenia, ktorý rozhoduje o najdôležitejších otázkach týkajúcich sa občianskeho združenia, by mali tvoriť všetci členovia občianskeho združenia a všetci členovia by mali mať zároveň hlasovacie právo. Takto by bolo zabezpečené, aby všetci členovia občianskeho združenia mohli rozhodovať aj o zmene stanov, zmene organizačnej štruktúry a voľbe a odvolávaní jednotlivých členov ostatných orgánov, prípadne o vylúčení členov združenia. Takýmto spôsobom by bola zabezpečená rovnoprávnosť všetkých členov občianskeho združenia. Občianske združenie by nemalo byť koncipované na princípe nadriadenosti a podriadenosti, ale na princípe rovnosti všetkých členov, ktorí sa dobrovoľne spojili za účelom dosiahnutia spoločných cieľov v určitej oblasti spoločenského života.

Ústavný princíp rovnosti bol porušený tým, že všetci členovia nemajú rovnaké právo byť aj členmi najvyššieho orgánu občianskeho združenia a tým takisto nemajú ani hlasovacie právo v dôležitých veciach, ktoré spadajú do kompetencie snemu. Úlohou štátu je zabezpečiť realizáciu práv jednotlivcov združovať sa - dobrovoľne sa rozhodnúť o založení združenia, dobrovoľne vstúpiť do existujúceho združenia alebo z neho vystúpiť, nebyť nútený k združovaniu, participovať na rozhodovaní o organizácii,

činnosti či zániku združenia. Skutočnosť, že v predložených stanovách navrhovaného občianskeho združenia nebolo zabezpečené právo všetkých členov občianskeho združenia podieľať sa na rozhodovaní o zásadných otázkach občianskeho združenia spadajúcich do kompetencie snemu bola počas správneho konania niekoľkokrát odporcom namietaná. Navrhovateľ však tento nedostatok neodstránil.

K 3. dôvodu odmietnutia registrácie najvyšší súd preskúmaním stanov navrhovaného občianskeho združenia zistil, že obsahujú podrobnejšie úpravy vo vnútorných poriadkoch, kontrolu nad výkonom ktorých nie je možné zabezpečiť podľa príslušného znenia stanov. V stanovách občianskeho združenia ĽS sa navrhuje podrobnejšie upraviť vnútornými predpismi organizáciu a činnosť občianskeho združenia, čo by malo byť upravené už priamo v navrhovaných stanovách občianskeho združenia, aby bolo možné preskúmať stanovy aj z podporných poriadkov (disciplinárny, bezpečnostný, organizačný poriadok). Najvyšší súd je toho názoru, že registrovému orgánu je potrebné predložiť buď stanovy v konečnej dostatočnej konkrétnej preskúmateľnej podobe alebo predložiť spolu so stanovami aj ostatné interné poriadky, na ktoré odkazujú stanovy, aby súladnosť stanov so zákonom bolo možné preskúmať v spojení s vnútornými predpismi. Odporca v rámci správneho konania upozornil navrhovateľa na nedostatočne konkrétne a neurčité stanovy, pričom navrhovateľ nedostatok neodstránil, ani nepredložil príslušné vnútorné poriadky, na ktoré odkazujú stanovy ĽS, a to organizačný, disciplinárny, bezpečnostný poriadok, prípadne iné vnútorné poriadky. Je síce pravdou, že zákon upravuje povinné náležitosti stanov a neuvádza, v akom rozsahu a do akej hĺbky majú byť tieto náležitosti v stanovách upravené, ale podľa názoru najvyššieho súdu majú byť špecifikované v takom rozsahu, aby činnosť, ciele, štruktúra a postupy občianskeho združenia boli preskúmateľné, či sú v súlade so zákonom.

K 5. dôvodu odmietnutia registrácie najvyšší súd poukazuje na stanovy ĽS, podľa ktorých spoľahlivosť a bezúhonnosť je podmienkou prijatia za člena združenia, pričom samotné stanovy ďalej neuvádzajú, akým spôsobom bude preverovaná spoľahlivosť a bezúhonnosť žiadateľa o členstvo, čo je opäť v rozpore so zásadou demokratického princípu organizácie, členstva a činnosti občianskeho združenia. Pri absencii stanovenia kritérií a postupov v záujme preverenia spoľahlivosti a bezúhonnosti žiadateľa o členstvo, toto môže viesť k autoritatívnym rozhodnutiam popierajúcim už spomínaný princíp rovnosti a demokratickosti. Ak je podmienkou na prijatie za člena občianskeho združenia určitá skutočnosť, táto musí byť tak špecifikovaná už v stanovách občianskeho združenia, aby bolo možné bez pochybností overiť z predložených podkladov v prihláške za člena občianskeho združenia, či uchádzač o členstvo v občianskom združení uvedenú podmienku spĺňa. Z predložených stanov navrhovaného občianskeho združenia ĽS nie je možné zistiť, čo musí žiadateľ o členstvo spĺňať, aby bola u neho splnená podmienka spoľahlivosti a bezúhonnosti.

Povinnosťou registrujúceho orgánu je preveriť náležitosti návrhu a stanov, ich súlad so zákonom a ak návrh nespĺňa tieto náležitosti, registrujúci orgán odmietne registráciu. Právo slobodne sa združovať nie je absolútne. Zásahy štátu do tohto práva sú prípustné. Najcitlivejšími otázkami pri zvažovaní, ktoré môžu viesť alebo aj reálne vedú štát do individuálneho zásahu voči združeniu, sú tie, ktoré ohrozujú národnú suverenitu, územnú celistvosť, právny a ústavný poriadok, nerespektujú zásady demokracie, vyzývajú k povstaniu a odmietnutiu demokratických princípov, vyzývajú k násiliu. Zásahy štátu do práva slobodne sa združovať sa najvýraznejšie v tejto súvislosti môžu prejavovať nezaregistrovaním združenia alebo rozpustením združenia. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v čl. 11 uvádza viacero legitímnych dôvodov obmedzenia práva slobodne sa združovať, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

V ustálenej judikatúre členských štátov EÚ platí všeobecne akceptované výkladové pravidlo, že zákaz zneužitia práva je silnejší než dovoľenie dané právom, a pokiaľ právna norma určité správanie aprobuje a iná za predpokladu, že je zneužívané, ho zakazuje, takéto konanie v skutočnosti nie je výkonom práva, ale protiprávnym úkonom. Výkonu práva, ktoré je jeho zneužitím, súdy nesmú poskytnúť ochranu, keďže takýto postup by bol v rozpore s ústavou chránenými právami (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl ÚS 16/12 zo dňa 16.10.2012).

Najvyšší súd sa zamerail hlavne na 1. dôvod odmietnutia registrácie občianskeho združenia - nedostatočná úprava ochrany práv maloletých členov občianskeho združenia, ktorej nezabezpečenie v preskúmaných stanovách samo osebe znamená dôvod pre odmietnutie registrácie občianskeho združenia.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností a po vyhodnotení námietok navrhovateľa najvyšší súd postupom podľa ustanovenia § 250q ods. 3 O.s.p. rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie odporcu ako zákonné a vecne správne potvrdil.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, nakoľko neúspešný navrhovateľ nemá právo na náhradu trov konania a úspešnému odporcovi ich náhrada neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.